ГОД. XII — СОФИЯ, 4 МАРТЪ 1939 ГОД. — БРОЙ 7

ВЪЗДЪРЖАТЕЛЧЕ

МЕСЕЧЕНЪ ИЛЮСТРОВАНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ
ИЗДАВА БЪЛГАРСКИЯТЪ УЧИТЕЛСКИ ВЪЗДЪРЖАТЕЛЕНЪ СЪЮЗЪ — СОФИЯ
Редакторъ: ТРАЙКО СИМЕОНОВЪ

Одобренъ и препоржчанъ отъ М-ството на народното просвѣщение съ окр. № 25,565 отъ 4. IX. 1933 год.

Абонаментъ за година: 10 броя — 10 лева
Адр.: Пасажъ „Св. Никола" № 25
Чек. с/ка №1025, София

КНИГИТѢ И ВЕСТНИЦИТѢ ИМАТЪ ДУША

ВСИЧКИ мислятъ, че книгитѣ и вестницитѣ сѫ мъртви, смѣтатъ ги за нищожни парцали и ги употрѣбяватъ като нѣща бездушни — нѣща, които нѣматъ никакво значение. Но колко страшно се лъжатъ!... Не, деца! Книгитѣ и вестницитѣ иматъ душа... Тѣ могатъ да мислятъ, могатъ да говорятъ и да правятъ добро. Но тѣ могатъ да правятъ и пакости. Ала ще кажете; „Какъ тъй, може ли такова нѣщо?" — Ето какъ. Единъ лошъ вестникъ или една лоша книга сѫщо тъй сѫ опасни, както може да е опасенъ единъ лошъ човѣкъ, мѫжъ или жена, или дете. Който прочита нѣкоя лоша книга, прави сѫщото, което би правилъ, ако се съберѣше съ лоши другари. Този пъкъ, който прочита добри книги и вестници, все едно, че се събира съ добри хора, съ добри другари. Кое отъ двѣтѣ е по-добро и по-полезно, кажете ми сега?

Всѣка една книга, всѣкой вестникъ има душа. Това е душата на писателя, на автора (съчинителя). Когато тая душа мисли и говори въ страницитѣ на книгата, тя действува върху онѣзи, които я четатъ, сѫщо тъй, както би действувалъ върху тѣхъ лично самиятъ човѣкъ.

Писательтъ или авторътъ на книгата или вестника, които ти би взелъ въ рѫка, ще ти бѫде другарь, докато искашъ ти и ще ти говори онова, което той иска. И разбира се, ако този твой другарь е лошъ, той ще ти напакости, добро нѣма да ти стори. Защото „лошитѣ разговори развалятъ добритѣ нрави"...

Отъ това се разбира, че, голѣмъ билъ нѣкой като мене или малъкъ като тебе, млади читателю, той трѣбва да си достави добри книги и добри вестници за четене — и само такива да чете. Тѣ ще му бѫдатъ добри и полезни другари. Тѣ ще му бѫдатъ вѣрни приятели, а не врагове. А още повече младитѣ момчета и момичета трѣбва да се пазятъ отъ лошитѣ книги и вестници: да не прочитатъ нѣкоя книга или вестникъ, докато не се съветватъ за това съ родителитѣ или съ учителитѣ си. Защото влиянието, което една книга или вестникъ има върху ума и сърдцето на четеца, е такова, което може да го ползува или да го повреди веднажъ за винаги.

Затуй пазете се, деца и юноши, пазете се отъ лошитѣ книги и вестници, които има да срещнете въ живота си!

Петко Р. Славейковъ.

Изъ сп. „Пчелица" кн. 1 — 1871 година.

ЧУДНАТА КНИГА

КНИЖКО МОЯ!

Книжко моя сладкодумна,
моя миличка сестра,
колко много си разумна,
колко много си добра!

И въ училище и въ кѫщи
ти си винаги при менъ, —
съ много радость те разгръщамъ,
книжко моя, всѣки день!

Ти ми шепнешъ и говоришъ
благи думи, благъ съветъ,
и за мене си прозорецъ
къмъ широкъ и хубавъ свѣтъ.

Ти ме водишъ въ планинитѣ
и въ далечнитѣ страни,
за врабчето и сърнитѣ
ти ми приказки редишъ.

Колко милички другари
въ тебе, книжко, срѣщамъ азъ —
съ тѣхъ си благо разговарямъ
всѣки день и всѣки часъ.

Затова те тъй обичамъ,
като миличка сестра
и другарка те наричамъ,
моя книжчице добра!

Асенъ Босевъ

СРЕЩА

Разказъ

ОТЪ сивото небе се изцеждаха дребни капчици. Мъглата пълзѣше току по покривитѣ на кѫщитѣ, слизаше надъ улицитѣ, провираше се презъ оголенитѣ клоне на дърветата.

Малката градинка до трамвайната спирка бѣше пуста. Сегизъ-тогизъ само нѣкой изкачаше изъ мъглата, прекосяваше бързо по пѣсъчната пѫтека къмъ срѣдната улица и изчезваше. Въ градинката отново се възцаряваше пустота. Оставаше само мъглата да пълзи на голѣми кълбета около мокритѣ, праздни пейки.

Неочаквано, въ дѣсно, току при входа, се понесе тихъ хленчъ. Две момиченца се провидѣха презъ мъглата. По-малкото, облѣчено въ широко мѫжко палто, което опираше почти до петитѣ му, седна на първата пейка, сви се и захълца.

— Студено ми е!

— Потрай, Катенце, потрай! Ей сега ще си отидемъ, — замоли се по-голѣмото момиче. — Ето, нѣкой иде! Мълчи!

Отъ срещния входъ се зададе старъ човѣкъ. Пѣсъкътъ заскърца подъ бавнитѣ му стѫпки.

— Господине, дайте ми левче! За мене и за сестричето ми!

Стариятъ господинъ се спрѣ. Погледътъ му падна върху малкото момиченце, свито на мократа пейка.

— Но то ще простине! Защо не го заведешъ въ кѫщи?

— Не мога . . . Мама . . захълца по-голѣмото момиче.

— Стани! Далеко ли живѣете?

— Горе, задъ желѣзопѫтната линия.

— Хайде, водете ме у васъ!

По пѫтя нищо не си казаха. Малкото момиченце почувствува топлата рѫка на стария господинъ и се укроти. Отбиха се въ хлѣбарницата, после въ една бакалница и отново потънаха въ мъглата.

— Близко сме вече, — обади се момиченцето, когато минаха презъ лъскавитѣ релси на желѣзницата.

Отначало стариятъ господинъ не можа да види почти нищо въ низката приземна стая, кѫдето го въведоха децата. Отъ прозореца се вдигна млада жена: суха, бледа. Въ рѫце държеше скѫсанъ чорапъ.

— Мамо, този чичко ни купи хлѣбъ!

— И сиренце, и захарь!

— Дѣдо Господь ще му отплати за добрината, деца! Благодаря ви, господине! — заговори жената, като загърна слабитѣ си плещи съ голѣмъ червенъ шалъ. — Тъмничко ни е тука и малко влажно, — додаде тя, сякашъ се извиняваше. — Седнете, моля!

Гостътъ бавно се отпустна на стола, като не преставаше да разглежда стаята.

— Нѣкога съмъ идвалъ тука, — помисли си той. — Ето старата икона, ето картината „Ботевата чета минава Дунава", ето масата съ необикновено дебели подставки. Нѣкога . . . презъ една зимна вечерь, тука бѣше топло, приятно. Една майка шеташе насамъ-нататъкъ. Една усмихната, щастлива майка! Да . . . така бѣше. Нейното момче, мой ученикъ, седѣше ей тамъ. Чудесно момче, учеше се добре, дори показваше дарование! А какъ обичаше то своя учитель! Майката се радваше. . . колко се радваше тя! Говорѣше, че ще се съсипе отъ работа, но ще изучи своето момче, човѣкъ да стане отъ него, добъръ и примѣренъ гражданинъ . . . Отдавна бѣше, има петнадесеть години оттогава. Кѫде ли е майката сега? Какво ли е станало съ момчето?

Тъкмо се накани да попита, нѣкой затропа вънъ. Понесе се грубъ, пиянски гласъ:

— Хей, защо не ми отворишъ?

Младата жена бързо скочи. Децата плахо се спогледаха. По-малкото побѣгна при непознатия старъ господинъ и се сгуши въ скута му.

— Татко си иде! — пошепна разтреперано то.

Вратата съ трѣсъкъ се отвори.

— А, . . върнаха ли се тия . . .

Въ стаята прескочи съ несигурна крачка високъ, младъ мѫжъ. Изподъ накривената му шапка се подаваше на кичури сплъстена черна коса. Бледото му продълговато лице бѣше изкривено отъ злобна усмивка.

Стариятъ господинъ не се по-

мръдна. Само вдигна кротки очи и погледна на пияния. Гледаха се цѣла минута, безъ да продуматъ нѣщо. Очитѣ на стареца плувнаха въ влага. Ясно видѣ онова умно момче отпреди петнадесеть години. Ей я и неговата бедна стара майка . . .

И той заговори бавно, съ задавенъ отъ мѫка гласъ:

— Спомнихъ си за една тиха вечерь, за едно мило момче, което много ме обичаше. Тогава то даде дума, че ще работи за радость на майка си . . .

Стариятъ учитель се изправи и протегна рѫка:

— Богъ ми е свидетель, Филипъ Стояновъ, нито можехъ да помисля, че така ще се срещнемъ следъ петнадесеть години . . .

Децата въ почуда гледаха ту баща си, ту непознатия човѣкъ. Майката стоеше безмълвна, облегната на стената.

И ето, стана нѣщо неочаквано. Младиятъ мѫжъ бавно вдигна трепереши пръсти и свали шапка отъ главата си. Лицето му се изкриви отъ болка. Колѣнетѣ му се подгънаха. Въ очитѣ му бликнаха сълзи. Той се свлѣче на пода, пое подадената му рѫка и я цѣлуна.

— Учителю!

А стариятъ учитель сложи другата рѫка върху главата на нѣвгашния свой ученикъ и кротко се усмихна:

— Стани, приятелю! Спомни си, какво ви учихъ азъ нѣкога: Човѣкъ винаги трѣбва да гледа напредъ и нагоре!

Денчо Марчевски